Student Helping Hands

Since 2018

विद्यार्थी सुविधा केंद्र
माहितीपुस्तिका

Students from areas hit by drought deprived of examination fee waiver

Eligible candidates say there is no awareness about the government announcement

Sukhada.Khandge
@timesgroup.com
TWEETS @ThePuneMirror

In a typical case of government schemes getting lost in implementation, students hailing from drought-affected areas have complained to Savitribai Phule Pune University (SPPU) that colleges under it are continuing to collect examination fee from them despite the exemption given by a government resolution issued on November 30. Worse, the colleges have not publicised the concession and most eligible students are unaware of it.

Kuldip Ambekar, who comes from Osmanabad and is studying at Maratha Mitra Mandal's Shankarrao Chavan Law College, pointed out, "I am in my first year. I submitted all the documents needed to apply for a waiver of the examination fee, such as hometown details, income certificate, etc. Yet when I sought the waiver, the authorities at the college seemed to be clueless about the scheme and insisted I pay up. The college has also not put up the notice regarding the waiver to alert eligible students, leaving many of them in the dark about it."

He complained that the examination fee of Rs 1,075 for the current semester is being collected from students belonging to drought-hit districts. The state government has declared 12 districts, especially those in Marathwada and northern Maharashtra as drought-affected zones.

Colleges have not publicised the concession, students complain to university

Underscoring the negligence of the colleges, a student from Beed, who chose to be anonymous, said, "I paid the fees, unaware of the concession. Now that I've learnt of the waiver, I have sought a refund." Similarly, another student from AKK New Law Academy, informed, "I am yet to pay the exam fee but was unaware of the waiver. I will definitely apply for it now."

While the students are now demanding that a proper awareness needs to be created about the scheme, with its notice being read out in every classroom, college authorities are insisting that the students are aware of the waiver but are not furnishing the required documents to avail the concession. "We've informed the students about the waiver. The[y] usually fail to submit the necessary docu[ments] to support their claim. If they furnis[h] the same, the college will readily waive off th[e] exam fee," claimed Kranti Deshmukh, princ[i]pal of Shankarrao Chavan Law College.

Now the students have turned to the va[r]sity to ensure the effective implementatio[n] of the announced waiver. While the direc[tor] of board of examination departmen[t] Ashok Chavan, was unavailable to respon[d] to queries on the issue, SPPU registra[r] Prafulla Pawar, admitted, "It is a state gov[]ernment resolution which has to be fol[]lowed and the examination department i[s] looking into it."

Student Helping Hands: Educating and nourishing students via food scholarships

ANURADHA MASCARENHAS
PUNE, DECEMBER 20

ALMOST A decade ago, Kuldeep Ambekar moved to Pune from Ambi village in Dharashiv to pursue a master's degree in chemistry. During a crucial phase, his farmer parents struggled through a severe famine and were unable to send him Rs 5000 for his living expenses in the city.

"I could not afford exam fees and would walk long distances from college to the university because I has no money for buses," he said. That led the youngster to set up 'Student Helping Hands' (SHS), dedicated to support children who migrate to Pune from ...

5,000 such students through our food scholarship programme. Yet many survive on just one meal a day," he said. "A recent health survey of 600 children showed that 42 percent of girls and 26 percent of boys were anaemic!", he added.

Ambekar (31) who set up SHS in 2018 recalled his personal struggle and how along with other friends a protest march was taken out. "We were just 200 students from across Marathwada and Vidarbha but faced several challenges. We collected data of 1,800 such students studying in colleges affiliated to PU and our demand was for basic needs. There were students from suicide-affected farmer families and the administration at the varsity soon took notice. Some donors also de-...

As part of SHS, Ambekar and volunteers would assist students who came to Pune from drought-affected regions with accommodation, quality of mess food and guide them with educational details. "Still, several face challenges and hence we decided to set up a food scholarship scheme with the support of donors. Eligible students are selected based on various criteria," he pointed out.

The enterprising youth is also associated with programmes conducted by Rashtra Seva Dal and would be a bridge to convey students' problems with the organisers. Pramod Mujumdar, trustee at RJD– set up in 1941, which played an important role in India's freedom struggle, noted that most students would not have break-...

Welfare Foundation), a senio[r] pathologist, we decided to conduct a medical check-up camp for 579 students. We found, to our dismay, that at least 42 percent of girls and 26 percent of boys were anaemic," Mujumdar said.

"In our interviews with the students , several complained about anxiety and mental health challenges," Nitin Vaidya, National President, Rashtra Seval Dal said. "The results of the survey in terms of nutritional deficiencies and mental stress are startling and depressing," Manisha Gupte, noted activist said. She added that it was vital that students like Ambekar and others, who based on their own experience of hunger and destitution upon coming to Pune for

For students from Marathwada, no return home this summer

A volunteer outfit is their only support as they battle homesickness

SHOUMOJIT BANERJEE
PUNE

As drought and the concomitant water crisis grip Maharashtra, several students from the State's parched hinterland studying in Pune city have no choice but to skip their summer visit to their respective hometowns.

The drought has compelled these students, who hail from some of the worst-hit districts in the Marathwada region, to be 'exiled' in Pune during their summer holidays.

According to 21-year-old Vinayak Renewal, an M.A. student at S.P. College, a visit to his home in Nanded at this time of the year could cause embarrassment to him and his family.

"Much as I would love to go home for the summer, my presence there would only add to the burden of my family. The drought and water crisis has ravaged farmlands in my village, putting a great financial strain on my father. If I go there now, he would feel sorry at not being able to offer me something and I in turn would be ashamed to ask him for financial help," says Mr. Renewal.

His father's two-acre cotton and soyabean plot has been destroyed by the truant monsoon, plunging the family into debt. To support himself and pay for his studies, the student ...

Friend in need: A volunteer distributing food to stud[ents] from drought-hit Marathwada • SPECIAL ARRANGEMENT

part of my fees, books and other study material. It is tough to surmount the soaring education costs, but there is no other way," says Mr. Renewal, who sleeps in a clothes godown at night to defray his expenses.

No unique situation

Twenty- four-year-old Nivrutti Tigote, hailing from Rinsangaon in Nanded's Loha taluk, has a similar story. Now pursuing his M.A. in Economics from S.P. College, his father's death from cancer in 2017 was a turning point in his life.

"At that time [in 2017], I seriously toyed with the idea of giving up education and settling in my village to care for my mother. But I was persuaded by my teachers who said I could only secure my future through studies. Moreover, ...

crops have bee[n des]troyed," says Mr. Tig[ote].

He says that his si[tuation] is not unique. It is th[e story] of hundreds of stu[dents] across Marathwada [who] have no jobs and hail [from] villages reeling under ac[ute] agrarian distress.

Mr. Tigote, who shares a single room in Pashan with five other students hailing from drought-hit regions, has taken up a job with a catering service to sustain himself. "I get ₹600 for a night event and ₹400 for a day job," he says.

For 26-year-old Deepak Kangane, hailing from Ranmala in drought-racked Jalna district, there is no leaving Pune until he "makes good" by cracking one of the competitive exams. "Like many others, I hail from a family of farmers. I had two unsuccessful at-...

Mr. Tigote, Mr. Re[newal] and Mr. Kangane ... studies somewhere ... hours stolen betwe[en] ... es and their ...

A he...

In ...

... retu... twice – ... mer and th... during the Diwa[li] ...

"They are cut off ... their families, withou[t emo]tional support an[d] forced to battle it out [in the] big city. To ease the[ir ex]penses, the SHH is h[elping] 700 students from dr[ought-]hit regions by pro[viding] them two meals a da[y] ... are also helping the[se stu]dents secure part-tim[e jobs] so that they support ...

'स्टुडंट हेल्पिंग हॅन्ड'

एक हात मदतीचा

धन्यवाद म्हणण्याऐवजी तुम्ही दोन लोकांना मदत करा, आणि तुम्ही ... दोन लोकांना सांगा ... दोन-दोन ... लमान ... ल ...

पुण्यात शिक्षणासाठी आलेल्या कुलदीप आंबेकर या विद्यार्थ्याने गरीब विद्यार्थ्यांसाठी मदतीची एक साखळीच निर्माण केली आहे. पुण्यात एमएससी करण्यासाठी आलेल्या कुलदीपला परीक्षा शुल्क भरण्यासाठी मोठी कसरत करावी लागली. घरी अडीच एकर शेती, आई-वडील शेतकरी त्यामुळे घरची परिस्थिती ...लाकीची होती. आपल्यासारखे ...रो विद्यार्थी दुष्काळग्रत भागातून ...क्षणासाठी पुण्यात येतात. त्यांनाही

दोन वेळच्या जेवणाची सोय आणि शैक्षणिक अडचणी सोडवत आहे.

दुष्काळ विदर्भाच्या आणि मराठवाड्याच्या पाचवीला पुजलेला त्यामळे तेथील शेतकऱ्यांची ...

अनेक अडचणींचा सामना करावा लागत असेल, असा विचार त्याच्या मनात आला. या विद्यार्थ्यांचे संघटन बनवून दुष्काळाशी दोन हात करण्याचा निर्णय कलदीपणे घेतला. त्यामळे

विचार कुलदीपच्या मनात आला. याला कारण की मदत आणखी गरीब विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचणे सोपे होईल. यातूनच जन्म झाला 'स्टुडंट हेल्पिंग हॅन्ड' या मदतीच्या 'चेन'चा आज याचा विस्तार मोठ्याप्रमाणात वाढला आहे. २०१५ साली सुरु झालेल्या 'स्टुडंट हेल्पिंग हॅन्ड' या मदतीच्या साखळीला आज ४ वर्ष पूर्ण झाली असून याचा कार्यविस्तार देखील वाढला आहे. यामध्ये अनके सामाजिक, राजकीय, व्यावसायिक लोक मदत करत आहेत. यामुळे दुष्काळग्रस्त भागातून आलेल्या विद्यार्थ्यांना आज शहरात मोठा आधार मिळत आहे.

'स्टुडंट हेल्पिंग हॅन्ड'च्या माध्यमातून अनके विद्यार्थी आज चांगल्या नोकरीवर लागले आहेत. काही खागजी कंपन्यांमध्ये आहेत तर काही पीएसआय सारख्या पदी रुजू झाले. त्यामुळे ते सुद्धा आज 'स्टुडंट हेल्पिंग हॅन्ड'च्या माध्मातून गरजुंना मदत करतात.

कुलदीप सांगतो, घरची परिस्थिती बिकट होती त्यातच शिक्षणासाठी गाव सोडलं. पुण्यात गरवारे महाविद्यालयात असताना मला परीक्षा शुल्कांपासून ते प्रवास भाड्यापर्यंतच्या अनके अडचणींचा सामना करावा लागला.

Student Helping Hands
Since 2018

अन्वयार्थ

उपाशीपोटी छळणाऱ्या तरुण स्वप्नांची अस्वस्थ कहाणी

नवनव्या संधी आणि स्वप्ने मुला-मुलींना मोठ्या शहरांकडे ओढून घेतात; मात्र तिथे वाट्याला येणारी उपासमार, अस्वस्थता त्यांना नैराश्याकडे ढकलते आहे!

प्रमोद मुजुमदार
विश्वस्त, राष्ट्र सेवा दल

पुण्यात महाराष्ट्राच्या खान्देश, मराठवाडा, विदर्भ आणि अन्य मागास भागातून इयत्ता बारावीनंतर पदवी, पदविका शिक्षणासाठी येणाऱ्या विद्यार्थ्यांची संख्या सुमारे ७० ते ७५ हजार इतकी आहे, हे कालच्या पूर्वार्धात पाहिले. यातील ५० ते ६० टक्के विद्यार्थी आर्थिकदृष्ट्या वंचित समाजघटकांतील आहेत. स्वातंत्र्योत्तर महाराष्ट्रातील शिक्षणप्रसारामुळे आधुनिक शिक्षणाचे महत्त्व जाणणारा हा समाजगट आहे. राष्ट्र सेवा दल आणि 'स्टुडंट्स हेल्पिंग ...

आढळले; तसेच ७९ टक्के विद्यार्थिनींना मासिक पाळीचा त्रास होतो, ६५ टक्के विद्यार्थ्यांनी इतर शारीरिक तक्रारी नोंदल्या आहेत. सुमारे ५० टक्के मुलींनी छातीत धडधडणे, निराशा येणे, निरुत्साही वाटणे, भावनिक उद्रेक होणे, आत्मविश्वास कमी होणे, अपयशाची भीती वाटणे या तक्रारी नोंदवल्या आहेत.

आरोग्य सर्वेक्षणात सहभागी विद्यार्थ्यांपैकी २३ टक्के विद्यार्थी अॅनेमिक आहेत, तर ३३ टक्के विद्यार्थ्यांच्या रक्तात एक किंवा अधिक घटक अनियमित आढळले. सहभागी विद्यार्थ्यांपैकी ७५ टक्के विद्यार्थ्यांनी अन्य शारीरिक आजार किंवा तक्रारी नोंदल्या आहेत. 'आपल्याला खूप भूक लागते' (म्हणजे पोटभर खायला मिळत नाही.) अशी तक्रार ४२ टक्के मुलांनी नोंदली आहे. तरुण वयातील मुला-...

होत आहे. शिक्षणासाठी येणाऱ्या या तरुणांच्या बौद्धिक क्षमता कुंठणे, एकाग्रता कमी होणे, आकलन क्षमता कमी होणे हे परिणाम होत आहेत. अशा परिस्थितीत शैक्षणिक अपयश हे या मुलांना संपूर्ण जीवनासाठी अपयशी ठरवणार. प्रश्न आहे की, राज्यातील या मोठ्या तरुण गटाला आपण हळूहळू नैराश्याकडे ढकलत आहोत, याचा आपण कसा विचार करणार?

पैसे कमी येतात तेव्हा या मुलांवरील ताण वाढतो. आर्थिक चणचण असतेच; परंतु त्याच वेळेस आपल्या कुटुंबात काय स्थिती असेल; या विचाराने ही मुले अधिक अस्वस्थ असतात. या मुला-मुलींना आपल्या परिस्थितीचे पूर्ण भान असते. त्यामुळेच भावनिक दडपण आणि ताण वाढत असतो.

हे सर्वेक्षण आणि त्याचे निष्कर्ष अत्यंत मर्यादित सॅम्पल साइजवर आधारित आहे, हे मान्य केले तरीही एका मोठ्या वर्गाचे हे चित्र अस्वस्थ करणारे आहे. प्रसारमाध्यमांतून शिक्षण आणि कौशल्य विकासाच्या नवनव्या संधींची शक्यता या तरुण-तरुणींच्या मनात पेरल्या जात असतात. शिक्षणासाठी सरकारतर्फे सवलतींच्या घोषणा केल्या जातात. यातून उभे राहणारे चित्र या मुला-मुलींना पुण्या-मुंबईसारख्या शहरांकडे ओढून घेतात; मात्र या वास्तवाची भ्रामकता या मुलांना नैराश्याकडे ढकलते.

भारत हा सर्वाधिक तरुण लोकसंख्या असलेला देश आहे; मात्र या तरुणांसाठी शिक्षण, आरोग्य आणि ...

Student Helping Hands
Since 2018

ॲड. कुलदीप आंबेकर

संस्थापक/अध्यक्ष स्टुडंट हेल्पिंग हँडस
(M.Sc. (Chemistry), Diploma in Journalism, L.L.B.)
Savitribai Phule Pune University, Pune

मूळ गाव - अंबी, ता. भूम, जि. धाराशिव (उस्मानाबाद) ४१३५०५

सध्याचा पत्ता : यश बिल्डिंग, भिडे हॉस्पिटल समोर,
सेनादत्त पोलीस स्टेशनच्या मागे, नवी पेठ, पुणे - ४११०३०

संपर्क क्रमांक : +९१ - ९६८९ ७९४ ७७६

ई-मेल : kuldeepambekar123@gmail.com

Facebook - Adv Kuldeep Ambekar

Insta - @kuldeepambekar

X - @kuldeepAmbekar1

Student Helping Hands
Since 2018

संस्थेबाबत...

धाराशिव (उस्मानाबाद) जिल्ह्याच्या भूम तालुक्यातील अंबी हे माझे गाव. अशा या दुष्काळी भागातून मी शिक्षणासाठी शैक्षणिक माहेरघर असलेल्या पुणे शहरात आलो. स्पर्धा परीक्षेचे तयारी आणि पदव्युत्तर शिक्षण घेण्याच्या हेतूने मी पुणे गाठले. परंतु, दोनच वर्षात २०१६ साली राज्यात पडलेल्या दुष्काळाची झळ सोसावी लागली. परीक्षा शुल्क भरण्यासाठीही घरून पैसे येण्याची परिस्थिती नव्हती. इतर बाबींसाठीही आर्थिक अडचणींचा सामना करावा लागत होता. परत गावी जाण्याशिवाय पर्यायच राहिला नव्हता. मात्र आपण शिक्षणासाठी गाव सोडले आहे, आता पुन्हा गावी जाऊन काय करणार? असा विचार करून मी या परिस्थितीचा सामना करण्याचा निर्णय घेतला. सुदैवाने मी तग धरू शकलो. माझ्यासारखीच कित्येक विद्यार्थ्यांची हीच परिस्थिती होती. मी स्वत: ग्रामीण आणि दुष्काळी भागातून असल्याने हे दु:ख समजू शकत होतो. परंतु केवळ दु:ख समजून घेण्याची नव्हे, तर या परिस्थितीतून मार्ग काढण्यासाठी काहीतरी करायला हवे, असे वाटत होते. त्यातूनच आपण पदव्युत्तर शिक्षणानंतर कुठे खासगी कंपनीत किंवा प्रशासनात काम करायचे नाही, तर आपण ज्या परिस्थितीतून गेलो, ती परिस्थिती इतर विद्यार्थ्यांसमोर उद्भवू नये, यासाठी विद्यार्थ्यांसाठी काहीतरी ठोस काम करायचे, याचा निर्धार केला. त्यातूनच केवळ विद्यार्थ्यांना केंद्रस्थानी ठेवून २६ सप्टेंबर २०१८ रोजी मित्रपरिवाराच्या सहाय्याने 'स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स' या स्वयंसेवी संस्थेची (एनजीओ) नोंदणी करण्यात आली. विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक आणि करिअरसाठी मदत मिळवून देणे हे संस्थेचे मुख्य उद्दिष्ट आहे. त्या दृष्टीने गेल्या आठ वर्षांत संस्थेने यशस्वी वाटचाल केली आहे. यापुढेही अधिक व्यापक स्तरावर कार्य करण्याच्या दृष्टीने प्रयत्न सुरू आहेत. विद्यार्थी हाच केंद्रबिंदू मानून विद्यार्थ्यांच्या हितासाठी सुरू झालेली ही एक चळवळ आहे. या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना मदत उपलब्ध करून देण्यासोबतच विद्यार्थ्यांना भेडसावणारे विविध प्रश्न सोडविणे, प्रशासन व विद्यार्थी यांच्यात दुवा म्हणून कार्यरत राहणे, विद्यार्थ्यांवर होणाऱ्या अन्यायाला वाचा फोडणे असे विविध प्रश्न मार्गी लावण्यात संस्थेला यश मिळाले आहे.

विद्यार्थ्यांसाठी मोफत मेस (जेवण) सेवा
5000+

विद्यार्थ्यांचा देणगीदारांच्या मदतीने शैक्षणिक खर्च
1000 +

विद्यार्थ्यांना खासगी वसतिगृह मिळवून देण्यास मदत
1000+

विद्यार्थ्यांना अर्धवेळ नोकरी मिळवून देण्यास मदत
1000+

आत्तापर्यंत सर्व प्रकारच्या मदत मिळालेले विद्यार्थी
20000+

विद्यार्थ्यांना मदतीचे ध्येय
1 लाख

संस्थेची कामे

- गरजू विद्यार्थ्यांसाठी मोफत जेवणाची (मेस) व्यवस्था करणे.
- गरजू व गुणवंत विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक शुल्काची मदत उपलब्ध करून देणे.
- ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांसाठी खासगी आणि शासकीय वसतिगृहांची व्यवस्था करणे.
- विविध स्पर्धा परीक्षांची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी मोफत पुस्तके व ग्रंथालय सुविधा उपलब्ध करून देणे.
- भारतात व परदेशात उपलब्ध खासगी आणि शासकीय शिष्यवृत्तींची विद्यार्थ्यांना माहिती देणे. कागदपत्रांच्या पूर्ततेसाठी मार्गदर्शन व सहकार्य करणे.
- शासनातर्फे राबविण्यात येणाऱ्या योजनांची काटेकोर अंमलबजावणी व्हावी, यासाठी पाठपुरावा करणे.
- विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांची सोडवणूक व्हावी, यासाठी उपोषण, आंदोलन, मोर्चे, निवेदन आदी कायदेशीर मार्गांनी पाठपुरावा करणे.
- विद्यार्थिनींसाठी आरोग्य व सुरक्षाविषयक जनजागृती कार्यक्रम राबविणे.
- महाविद्यालयीन आणि विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांना शिक्षण घेत असताना रोजगार मिळवून देण्यास मदत करणे.
- उद्योजकता विकास, कौशल्य विकास आणि माहितीच्या अधिकार कायद्याबद्दल जागरूकता यांसाठी माहितीपर कार्यक्रम आयोजित करणे.

थे तरुणीवर अमानुष बलात्कार करून तिची हत्या करण्यात आली. या घटनेचे तीव्र पडसाद देशभरात उमटत आहेत. या घट
हरातील विविध संस्था आणि संघटनांनी एकत्र येऊन शनिवारी निदर्शने केली. गुन्ह्यांतील आरोपींना लवकरात लवकर कठो

अन्न शिष्यवृत्ती (Food Scholarship)

'स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स' संस्थेमार्फत पुण्यात विद्यार्थ्यांसाठी सुरू करण्यात आलेली 'अन्न शिष्यवृत्ती योजना' हा एक महत्त्वकांक्षी प्रकल्प आहे. ग्रामीण भागातून पुण्यात शिक्षणासाठी आलेल्या गरजू व गरीब विद्यार्थ्यांची पैशांविना उपासमार होऊ नये, या उद्देशाने अशा विद्यार्थ्यांना दोन वेळचे जेवण मोफत उपलब्ध करून देण्यात येते. 'सीएसआर' निधी आणि वैयक्तिक देणगीदारांच्या मदतीतून राबविण्यात येणाऱ्या या योजनेचा जवळपास ५ हजार विद्यार्थ्यांना लाभ मिळत आहे.

उद्देश...

- आर्थिक अडचणींमुळे विद्यार्थ्यांची उपासमार होऊ नये.
- विद्यार्थ्याच्या जेवणाबाबत पालकांना चिंता भेडसावू नये.
- विद्यार्थ्याला केवळ शिक्षणावर लक्ष केंद्रित करता यावे.
- विद्यार्थी शारीरिक व मानसिकदृष्ट्या सक्षम राहण्यासाठी त्यांना पौष्टिक जेवण मिळावे.

सदृढ आरोग्यासाठी...

राष्ट्र सेवा दल आणि स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स संस्थेच्या वतीने स्थलांतरित विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांसंदर्भात गोलमेज परिषदेचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये स्थलांतरित विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याच्या, शिक्षणाच्या समस्या अधोरेखित करण्यात आल्या. मान्यवर तज्ज्ञांच्या उपस्थितीत आरोग्य सर्वेक्षणाचे अहवाल प्रकाशित करण्यात आले. तसेच विद्यार्थ्यांच्या हक्क व अधिकारासंदर्भात व्यापक उपाययोजना करण्यासंदर्भात सविस्तर चर्चा करण्यात आली.

संस्थेमार्फत विद्यार्थ्यांच्या सदृढ आरोग्यासाठी विविध आरोग्य शिबिरांचे आयोजन करण्यात येते. या शिबिराच्या माध्यमातून विद्यार्थिनींना गर्भाशय मुखाच्या कर्करोगावरील प्रतिबंधक लस मोफत देण्यात आली. विद्यार्थ्यांचे आरोग्य चांगले राहील आणि भविष्यातील आरोग्यविषयक समस्या टाळता येतील यासाठी हा उपक्रम एक महत्त्वपूर्ण पाऊल ठरत आहे.

लढा विद्यार्थ्यांसाठी

- दुष्काळग्रस्त भागातील हजारो विद्यार्थ्यांना मोफत मेस, वसतिगृह सुविधा, शैक्षणिक व परीक्षा शुल्कची मदत मिळवून देण्यात आली.
- राज्यातील दोन हजार कोटी रुपयांपेक्षा अधिक रकमेच्या शिष्यवृत्ती गैरव्यवहारप्रकरणी न्यायालयीन लढा उभारला व शासनास १००० कोटीहून अधिक रकमेचा परतावा मिळवून दिला.
- शैक्षणिक संस्थांकडील कोट्यवधी रुपयांची अनामत रक्कम विद्यार्थ्यांना परत मिळवून देण्यात आली.
- शैक्षणिक संस्थांतील गैरप्रकार वेळोवेळी हाणून पाडले.
- शैक्षणिक संस्थांमार्फत सुरू असलेल्या अनावश्यक खर्चाविरोधात आवाज उठविण्यात आला.
- सर्व घटकांतील विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीबाबत माहिती अधिकारातून माहिती मिळवून त्याविरोधात लढा उभारला.
- बार्टी, सारथी, टीआरटीआय, महाज्योती, समाजकल्याण विभाग, बहुजन कल्याण विभाग, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, अल्पसंख्याक विभाग या शासनाच्या संस्थांशी / विभागांशी संबंधित विद्यार्थी प्रश्नांवर सातत्याने आवाज उठवला, पाठपुरावा केला व विद्यार्थीहिताचे प्रश्न मार्गी लावले.
- महाज्योतीचे उपकेंद्र पुण्यात उभारण्यात संस्थेचा महत्त्वाचा वाटा.
- विद्यार्थीहितासाठी वेळोवेळी उपोषण, आंदोलन, मोर्चा, निवेदन आदी सनदशीर मार्गांनी आवाज उठवला.
- खुल्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना राजर्षी शाहू महाराज शिष्यवृत्ती मिळावी, यासाठी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात आमरण उपोषण.
- पुण्यातील पत्रकारिता शिक्षणाचे केंद्र असलेले रानडे इन्स्टिट्यूट स्थलांतरास विरोध करून हा निर्णय रद्द करण्यास विद्यापीठ प्रशासनाला भाग पाडले.
- करोनामुळे पालक गमावलेल्या विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक व परीक्षा शुल्क माफ करण्यासाठी वारंवार आंदोलने व यशस्वी पाठपुरावा केला.
- सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातील जॉगिंग पार्क शुल्क निर्णय रद्द करून घेतला.

लोकमत

मराठा विद्यार्थ्यांचे परदेशी शिक्षणाचे स्वप्न अधांतरी

'सारथी'ची दिरंगाई : निवड यादीला अक्षम्य विलंब

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मुंबई : सारथी संस्थेतर्फे मराठा आणि कुणबी समाजातील विद्यार्थ्यांना परदेशी शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती दिली जाते. अर्ज केलेल्या विद्यार्थ्यांची परदेशातील कॉलेजेस सुरू झाली तरी पात्र विद्यार्थ्यांची यादी सारथीने जाहीर केलेली नाही. परिणामी, परदेशात उच्चशिक्षण घेण्याचे स्वप्न पाहणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे नुकसान होण्याची भीती व्यक्त होत आहे. शिष्यवृत्तीस आणखी विलंब झाल्यास अनेकांवर प्रवेश रद्द करण्याची वेळ येऊ शकते.

सारथी, बार्टी, टीआरटीआय आणि महाज्योती आदी संस्थांकडून अनुक्रमे मराठा, एससी, एसटी आणि ओबीसी प्रवर्गातील गरीब कुटुंबातील गुणवंत विद्यार्थ्यांना परदेशी शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती दिली जाते. परदेशातील नामांकित उच्च श्रेणीतील २०० शिक्षण संस्थांमध्ये प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृत्ती दिली जाते. सारथी संस्था दरवर्षी ७५ विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृत्ती देते. यंदा सारथीकडे मराठा आणि कुणबी समाजातील १४२ विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज केले आहेत. यातील ७५ गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात येणार आहे. मात्र, परदेशातील कॉलेजेस सुरू झाली तरी अद्याप विद्यार्थ्यांची निवड प्रक्रियाच पूर्ण करण्यात आलेली नाही.

युरोपातील एका नामांकित कॉलेजमध्ये प्रवेश मिळालेला एक विद्यार्थी शिष्यवृत्तीच्या भरवशावर तिकडे गेला आहे. मात्र, अद्याप गुणवत्ता यादीच जाहीर झाली नसल्याने या विद्यार्थ्यावरील ताण वाढू लागला आहे. 'माझे कॉलेज या महिन्यात सुरू झाल्याने मला युरोपात यावे लागले. सारथीची शिष्यवृत्ती मिळेल या आशेवर कर्ज काढले आहे. मात्र, राहण्या-खाण्याचा आणि प्रवासाचा खर्चही मोठा आहे, अशी व्यथा त्या विद्यार्थ्याने मांडली.

एससी, एसटी विद्यार्थी शिक्षणासाठी गेले परदेशी

एकीकडे एससी, एसटी प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांची यादी अंतिम होऊन ते शिक्षणासाठी परदेशात गेले आहेत. ओबीसी विद्यार्थ्यांचीही यादी जाहीर झाली आहे. मात्र सारथीने अद्याप पात्र विद्यार्थ्यांची यादी जाहीर केली नाही. आता यादीच्या मंत्रालयीन मंजुरीसाठी एक महिना लागण्याची शक्यता आहे. आचारसंहितेच्या कचाट्यात ही यादी अडकल्यास मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांचे अतोनात नुकसान होईल. त्यामुळे तत्काळ ही प्रक्रिया पूर्ण करून विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणाचा मार्ग मोकळा करावा, अशी मागणी स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स संस्थेचे अध्यक्ष ॲड. कुलदीप आंबेकर यांनी केली आहे.

या आठवड्यात मंजुरीसाठी पाठविणार

याबाबत सारथीकडे विचारणा केली असता ऑगस्टमध्ये विद्यार्थ्यांचे अर्ज स्वीकारणे सुरू होते. यंदा १४२ विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज केले आहेत. त्यांची छाननी सुरू आहे. ही प्रक्रिया येत्या दोन-तीन दिवसांत पूर्ण करून या आठवड्यात विद्यार्थ्यांच्या यादीचा प्रस्ताव मान्यतेसाठी राज्य सरकारकडे पाठविला जाणार आहे, अशी माहिती सारथीतील अधिकाऱ्यांनी दिली.

Hello Mumbai
Page No. 4 Oct 01, 2024
Powered by: erelego.com

वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजनेत २६ हजार विद्यार्थ्यांना लाभ

शिक्षण शुल्क योजनेच्या तुलनेत पात्र विद्यार्थी संख्या कमी

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : राज्य सरकारकडून दिल्या जाणाऱ्या डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजनेत पाच वर्षांत २६ हजार विद्यार्थ्यांनी लाभ घेतला आहे. मात्र, राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजनेच्या तुलनेत निर्वाह भत्ता योजनेच्या लाभासाठी पात्र ठरलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या कमी असल्याचे दिसून येत आहे.

उच्च शिक्षण संचालनालयाने आमदार कैलास घाडगे यांना दिलेल्या माहितीतून ही स्थिती स्पष्ट झाली आहे. उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अखत्यारितील शासकीय, अनुदानित आणि विनाअनुदानित महाविद्यालये, अकृषी विद्यापीठांतील व्यावसायिक आणि बिगरव्यावसायिक अभ्यासक्रमांना प्रवेश घेणाऱ्या आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील विद्यार्थ्यांसाठी डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना राबवण्यात येते. योजनेअंतर्गत १ ते ८ लाख रुपये वार्षिक उत्पन्न असलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रत्येक जिल्ह्यासाठी कमाल ५०० विद्यार्थी संख्या निश्चित करण्यात आली आहे. तसेच १ लाख रुपयांपर्यंत वार्षिक उत्पन्न असलेल्या विद्यार्थ्यांना योजनेचा लाभ देण्यास कमाल मर्यादा नाही. दाखल होणाऱ्या अर्जांच्या संख्येनुसार प्रत्येक जिल्ह्याचा कोटा निश्चित करण्यात येतो.

स्टुडंट हेल्पिंग हँडचे कुलदीप आंबेकर म्हणाले, शिक्षणासाठी निवास व्यवस्थेत अडचण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी ही योजना आहे. योजनेचे स्वरूप राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज योजनेसारखेच असूनही त्या योजनेच्या तुलनेत पात्र विद्यार्थीसंख्या कमी आहे. ही योजना अधिकाधिक विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचण्यासाठी प्रचार करण्याची गरज आहे. तसेच योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीची गरज आहे. राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजनेत २०१९-२० ते २०२३-२४ या कालावधीत ८ लाख २१ हजार ८०३ विद्यार्थी योजनेत पात्र ठरले.

गेल्या पाच वर्षातील पात्र विद्यार्थी

वर्ष	अर्ज केलेल्या विद्यार्थी	पात्र ठरलेले विद्यार्थी
२०१९-२०	७५२१	५५१२
२०२०-२१	५४३७	४०१८
२०२१-२२	६०६५	४७५२
२०२२-२३	७०३८	५६१७
२०२३-२४	७८९५	६०४८

लोकमत

परीक्षेचे शुल्क अखेर माफ; निधी मंजूर

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : राज्यातील दुष्काळग्रस्त खेड्यातील शालेय तसेच पदवीचे शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करावे, यासाठी राज्य शासनाने फेब्रुवारी महिन्यात परिपत्रक काढले होते. उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्रालयाने परीक्षा शुल्क माफीसाठी ३ कोटी ७० लाख रुपये मंजूर केले असून, वितरणास मान्यता दिली आहे. राज्य शासनाने यासंदर्भात नुकतेच परिपत्रक प्रसिद्ध केले आहे.

दुष्काळग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांचे परीक्षा शुल्क माफ करण्यासाठी राज्य शासनाने फेब्रुवारीमध्ये परिपत्रक काढले होते. या योजनांचा लाभ दहावी, बारावी ते पदवीपर्यंतचे शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना होणार आहे. राज्यातील ४० तालुक्यांसह १ हजार ४१ महसूल मंडळातील लाखो विद्यार्थ्यांना या योजनेचा लाभ होईल. मात्र, जे विद्यार्थी शिष्यवृत्तीसह इतर आर्थिक लाभ घेत असतील त्यांना परीक्षा शुल्क माफीचा लाभ मिळणार नाही, असे परीक्षा शुल्क माफीसंदर्भात परिपत्रकात नमूद असल्याने विद्यार्थ्यांमध्ये संभ्रम निर्माण झाला होता. त्यामुळे अनेक विद्यार्थी या योजनेंतर्गत परीक्षा शुल्क माफीसाठी अर्ज भरू शकले नाहीत.

यासंदर्भात स्टुडंट हेल्पिंग हॅण्ड्सतर्फे राज्य शासनाकडे तसेच मानवी हक्क आयोगाकडे तक्रार केली होती. तसेच शिष्यवृत्ती न मिळालेल्या विद्यार्थ्यांची यादी सादर केली होती. अखेर दुष्काळग्रस्त भागातील सरसकट विद्यार्थ्यांना परीक्षा शुल्क परतावा आणि या योजनेचा लाभ मिळाला पाहिजे, अशी मागणी केली होती. उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने परिपत्रकाद्वारे ३ कोटी ७० लाख रुपये वितरीत करीत असल्याचे सांगितले. हे शुल्क तातडीने जमा करण्याबाबत निर्देश दिले आहेत.

Hello Pune
Page No. 6 Jun 19, 2024
Powered by: erelego.com

सामना

उच्च न्यायालयाची राज्य सरकारला विचारणा प्रतिज्ञापत्राद्वारे बाजू मांडण्याचे आदेश

मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती घोटाळ्याच्या चौकशीचे नेमके काय झाले?

मुंबई, दि. १६ (प्रतिनिधी) – राज्यभरातील विविध शैक्षणिक संस्थांमधील अनुसूचित जाती-जमाती विद्यार्थ्यांच्या मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती वितरणात झालेल्या कोट्यवधी रुपयांच्या घोटाळ्याची मुंबई उच्च न्यायालयाने गंभीर दखल घेतली आहे. या घोटाळ्याच्या चौकशीसाठी जानेवारी २०१६ मध्ये नेमलेल्या स्पेशल इन्व्हेस्टिगेशन टास्क फोर्सच्या (एसआयटी) शिफारशींची अंमलबजावणी केली का? चौकशी सध्या कुठल्या टप्प्यावर आहे? अशी विचारणा न्यायालयाने राज्य सरकारला केली आहे. तसेच यासंदर्भात प्रतिज्ञापत्राद्वारे बाजू मांडण्याचे आदेश सरकारला दिले आहेत.

अनुसूचित जाती-जमाती विद्यार्थ्यांच्या मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती वितरणात तब्बल २१०० कोटींहून अधिक रुपयांचा गैरव्यवहार झाला आहे. सरकारने नेमलेल्या एसआयटीच्या अहवालात तसा निष्कर्ष काढला आहे याकडे लक्ष वेधत पुण्यातील 'स्टुडंट्स हेल्पिंग हॅण्ड' संघटनेचा अध्यक्ष कुलदीप आंबेकर या विद्यार्थ्याने शिष्यवृत्ती घोटाळ्याच्या चौकशीसाठी उच्च न्यायालयात धाव घेतली आहे. त्याने ॲड. भूषण राऊत यांच्यामार्फत जनहित याचिका दाखल केली आहे. त्या याचिकेवर प्रभारी मुख्य न्यायमूर्ती नितीन जामदार आणि न्यायमूर्ती आरिफ डॉक्टर यांच्या खंडपीठापुढे नुकतीच सुनावणी झाली. यावेळी ॲड. राऊत यांनी शिष्यवृत्ती वितरणातील कथित घोटाळ्याच्या चौकशीसंबंधी एसआयटीने केलेल्या विविध शिफारशी खंडपीठाच्या निदर्शनास आणून दिल्या. तसेच सरकारने त्या शिफारशींची गांभीर्याने अंमलबजावणी केली नसल्याचा दावा केला. त्यावर राज्य सरकारतर्फे सारवासारव करण्यात आली.

एसआयटीच्या शिफारशींची अंमलबजावणी केली जात असल्याचे स्पष्टीकरण सरकारी वकील पी. पी. काकडे यांनी दिले. खंडपीठाने दोन्ही युक्तिवादाची दखल घेतानाच सरकारला धारेवर धरले. शिष्यवृत्ती घोटाळ्याच्या चौकशीत नेमकी प्रगती काय आहे? एसआयटीच्या शिफारशींची कितपत अंमलबजावणी केली आहे? याचा सविस्तर तपशील प्रतिज्ञापत्राद्वारे न्यायालयापुढे सादर करा, असे आदेश खंडपीठाने राज्य सरकारला दिले. त्यानंतर या प्रकरणाची सुनावणी २३ ऑगस्टपर्यंत तहकूब केली. जनहित याचिकेत राज्याचे मुख्य सचिव, अंमलबजावणी संचालनालयाचे (ईडी) संचालक, सामाजिक कल्याण विभागाचे आयुक्त आणि एसआयटीचे चेअरमन यांना प्रतिवादी बनवण्यात आले आहे.

प्रकरण आहे तरी काय?

केंद्र सरकारतर्फे अनुसूचित जाती-जमातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी विशेष मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती दिली जाते. योजनेसाठी केंद्राकडून निधी मिळतो, तर राज्य सरकारमार्फत योजनेची अंमलबजावणी केली जाते. महाराष्ट्रात ही योजना राबवत असताना कोट्यवधी रुपयांचा घोटाळा झाल्याचा याचिकाकर्त्यांचा आरोप आहे. गैरव्यवहाराच्या आरोपानंतर चौकशीसाठी जानेवारी २०१६ मध्ये एक आयपीएस अधिकारी आणि दोन आयएएस अधिकाऱ्यांची एसआयटी नेमण्यात आली होती. या एसआयटीने समाजकल्याण विभागांतर्गत केवळ १३ टक्के, तर आदिवासी कल्याण विभागांतर्गत १५ टक्के शैक्षणिक संस्थांचे मूल्यांकन केले. या संस्थांकडून तब्बल २१०० कोटींहून अधिक रुपये येण्याचे बाकी असल्याचा अहवाल एसआयटीने दिला आणि संबंधित सर्वच शैक्षणिक संस्थांतील मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती वितरणाची चौकशी करण्याची शिफारस केली. त्यानुसार ईडीने केवळ चौकशी सुरू केली. मात्र त्यापुढे ईडी किंवा राज्य सरकारने कोणतीच कारवाई केली नसल्याचा दावा जनहित याचिकेत केला आहे.

Mumbai Edition
Jul 17, 2023 Page No. 5
Powered by : eReleGo.com

Student Helping Hands
Since 2018

शैक्षणिक कार्यासाठी सामाजिक पाठबळ

स्टुडंट हेल्पिंग हँड्सच्या वतीने विद्यार्थ्यांसाठी सुरू असलेल्या या शैक्षणिक कार्याची दखल घेऊन समाजाने वेळोवेळी संस्थेचा गौरव केला. समाजभान जपणाऱ्या अशा संस्थांच्या माध्यमातून कौतुकरूपी मिळणारे हे बळ निश्चितच आमची ऊर्जा वाढविणारे आहे.

स्वामी विवेकानंद प्रेरणा पुरस्कार

यंग अॅचिव्हर्स अॅवॉर्ड, हिंदुस्थान टाइम्स - 2019

यशवंतराव चव्हाण प्रतिष्ठान, मुंबईतर्फे राज्यस्तरीय युवा सामाजिक पुरस्कार, मुंबई – 2019

सत्य समाजप्रबोधनी पुरस्कार – 2019

सामाजिक पुरस्कार – 2019

मराठवाडा रत्न पुरस्कार – 2017

Student Helping Hands
Since 2018

मदतीचा हात देण्यासाठी तुमची साथ हवीय

स्टुडंट हेल्पिंग हँड संस्थेला समाजातील दानशुरांनी वेळोवेळी मदत केली. समाजातील या दातृत्वाच्या जोरावरच संस्थेने दुवा म्हणून कार्य करीत विद्यार्थ्यांपर्यंत मदत पोचवली. विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नावर वेळोवेळी प्रशासनाविरोधात लढा उभारला. हे कार्य अधिक व्यापक स्वरुपात होण्यासाठी विद्यार्थ्यांना मदतीचा हात देण्यासाठी आम्हाला तुमची साथ हवी आहे.

त्यासाठी आपण

- **CSR फंडिंग :** कंपन्यांकडून कॉर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटी (CSR) अंतर्गत आर्थिक सहकार्य करू शकता.
- **वैयक्तिक देणगी :** गरजू विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी आर्थिक मदत व्हावी, यासाठी वैयक्तिक स्वरुपात देणगी देऊ शकता.
- **शैक्षणिक साहित्य :** विद्यार्थ्यांसाठी स्पर्धा परीक्षांची पुस्तके, नोट्स आणि इतर शैक्षणिक साहित्याची मदत करू शकता.
- **वसतिगृह सुविधा :** ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांच्या निवासाची सोय करू शकता.
- **मेस सुविधा :** गरजू विद्यार्थ्यांसाठी मोफत जेवण किंवा टिफीन सेवा देण्यासाठी सहकार्य करू शकता.
- **करिअर मार्गदर्शन :** ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना योग्य वेळी योग्य प्रकारे मार्गदर्शन व्हावे, यासाठी मार्गदर्शन शिबिराचे आयोजन किंवा व्यक्तिमत्व विकासाच्या दृष्टीने मदत करू शकता.
- **आरोग्यविषयक सुविधा :** विद्यार्थिनींसाठी आरोग्य व सुरक्षाविषयक उपक्रमासाठी आरोग्य तपासणीसारख्या उपक्रमांच्या माध्यमातून आरोग्य सेवा देऊ शकता.
- **प्रशिक्षण आणि रोजगार :** 'कमवा आणि शिका' योजनेंतर्गत विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण आणि अर्धवेळ नोकरी मिळवून देण्यासाठी मदत करू शकता.
- **उद्योजकता विकास :** उद्योजकता आणि व्यवसायासाठी माहितीपर सत्रांचे आयोजन करण्यासाठी सहकार्य करू शकता. उद्योग करू इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करू शकता.

Student Helping Hands
Since 2018

महत्त्वाचे उपक्रम

विद्यार्थीहितासाठी कार्यरत असतानाच संस्थेच्या माध्यमातून विविध उपक्रमांचे आयोजन करण्यात येते. विद्यार्थ्यांमध्ये जागृती निर्माण करण्यासोबतच विद्यार्थ्यांना बळ देण्यासाठी हे उपक्रम निश्चितच उपयुक्त ठरत आहेत.

१२ डिसेंबर २०१८
दुष्काळग्रस्त विद्यार्थी परिषद, पुणे.

१६ फेब्रुवारी २०१९
करिअर मार्गदर्शन शाळा

१४ मार्च २०१९
युवा जाहीरनामा परिषद

११ एप्रिल २०१९
महामानव संयुक्त जयंती उत्सव

१८ ऑगस्ट २०१९
परदेशी शिष्यवृत्तीप्राप्त विद्यार्थ्यांचा सत्कार समारंभ

१५ मार्च २०२४
दुष्काळग्रस्त विद्यार्थी परिषद

१ जानेवारी २०२४
पासून MKCL या नामांकित संस्थेबरोबर विद्यार्थी समुपदेशन करार.

१७ डिसेंबर २०२४
विद्यार्थी आरोग्य प्रश्नांवर गोलमेज परिषद

Student Helping Hands
Since 2018

महत्त्वाचे उपक्रम

Student Helping Hands
Since 2018

विद्यार्थीलढ्यासाठी माध्यमांचे बळ

विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांवर करीत असलेल्या कार्याची लोकशाहीचा चौथा स्तंभ असलेल्या प्रसारमाध्यमांनी सर्वतोपरी दखल घेतली. त्यामुळे, निश्चितच संस्थेच्या कार्याला पाठबळ मिळत आहे. संस्थेचे कार्य सर्वदूर पोचत आहे. त्याबद्दल, प्रसारमाध्यमांचे मन:पूर्वक आभार...!

लोकमत

उपाशीपोटी अभ्यास करणाऱ्या तरुणांची वणवण

ग्रामीण भागातून पुण्यात शिक्षणासाठी येणाऱ्या गरजू विद्यार्थ्यांच्या अवस्थेचे सर्वेक्षण केले गेले, त्यातून हाती आलेल्या अस्वस्थ निष्कर्षांची नोंद!

प्रमोद मुजुमदार
विश्वस्त, राष्ट्र सेवा दल

राष्ट्र सेवा दलाच्या कार्यालयात मुलाखतकारांच्या आमच्या गटाने 'स्टुडंट्स हेल्पिंग हॅन्ड्स' या संस्थेच्या वतीने पुण्यात शिकायला येणाऱ्या सुमारे ४०० मुला - मुलींसाठी देण्यात येणाऱ्या 'फूड स्कॉलरशिप'साठी मुलाखती घेतल्या. (आणखी हजार मुलांचे अर्ज जमा होते.) या मुला-मुलींच्या मुलाखती घेणे, हा एक अस्वस्थ करणारा अनुभव होता. बारावीनंतर दर्जेदार महाविद्यालयात शिक्षण मिळावे आणि चांगले करिअर करता यावे, या आकांक्षेने ही मुले पुण्यात येऊन पोहोचतात. कॉलेज प्रवेशासाठी, छोटे मोठे कोर्सेस करण्यासाठी प्रसंगी कर्ज काढतात. दरवर्षी अशी सुमारे ४०,००० मुले नव्याने पुण्यात येतात. पुण्यात दरवर्षी स्थलांतरीत सरासरी दीड, दोन लाख मुले-मुली असतात.

महाराष्ट्राच्या ग्रामीण भागातून पुण्यात शिक्षणासाठी येणाऱ्या गरजू विद्यार्थ्यांना स्टुडंट्स हेल्पिंग हँड्सच्या माध्यमातून कुलदीप आंबेकर विविध पद्धतीची मदत गेली सात वर्षे करत आहेत. पुण्यात कशीबशी राहण्याची सोय करून हे विद्यार्थी तगून राहतात. गेल्या शैक्षणिक वर्षाच्या अखेरच्या तिमाहीत जेवणाची सोय होत नाही म्हणून सुमारे ३०० मुली शैक्षणिक वर्ष अर्धवट सोडून परत गावी जाण्याच्या स्थितीत असल्याची माहिती स्टुडंट्स हेल्पिंग हँड्सकडे होती.

दोन वेळचे जेवण नीट नसेल तर ही मुले कशी शिकत असतील आणि यांची आरोग्य स्थिती तरी काय असणार? - हा प्रश्न घेऊन स्टुडंट्स हेल्पिंग हँड्स आणि राष्ट्र सेवा दलातर्फे या मुला-मुलींच्या आरोग्याची प्राथमिक तपासणी करण्यात आली. सुमारे ६०० विद्यार्थी / विद्यार्थिनींचा सहभाग असलेले हे सर्वेक्षण 'सहभाग वेल्फेअर फाउंडेशन'चे डॉ. मंदार परांजपे यांच्या मदतीने फेब्रुवारी - मार्च २०२४मध्ये झाले. यातून पुढे आलेले निष्कर्ष धक्कादायक आहेत.

आरोग्य तपासणी केलेल्या २१८ विद्यार्थिनींपैकी ४१ टक्के विद्यार्थिनी आणि ३६४ विद्यार्थ्यांपैकी २३ टक्के विद्यार्थी अ‍ॅनिमिक आहेत. ७१ टक्के विद्यार्थिनींना मासिक पाळीच्या काळात प्रचंड त्रास होतो. विद्यार्थिनी सकाळी नाष्टा करत नाहीत. रात्री किंवा सकाळी एकदाच पूर्ण जेवण करतात. एक वेळ वडापाव किंवा तत्सम खाण्यावर भूक भागवतात. नाष्टा आणि दोन वेळेस जेवण असा पूर्ण आहार घेणाऱ्या विद्यार्थिनींचे प्रमाण केवळ २० टक्के आहे. विद्यार्थ्यांची परिस्थितीही फारशी वेगळी नाही.

'सतत भूक लागते', ही ५८ टक्के विद्यार्थ्यांची तक्रार होती. बहुतांश मुले नाष्टा करत नाहीत. एक वेळचे जेवण पुण्यातील काही स्वामी, महाराज इत्यादींच्या मठातून प्रसाद म्हणून मिळालेल्या खिचडीवर भागवतात. काही मुले एक वेळच जेवण घेतात.

विद्यार्थी - विद्यार्थिनींनी मोठ्या प्रमाणावर मानसिक तणावाच्या तक्रारी नोंदवल्या. मुलींनी मानसिक दडपण, भावनिक उद्रेक, छाती धडधडणे, आत्मविश्वासाचा अभाव अशा तक्रारी (६५ टक्के) नोंदवल्या. तर विद्यार्थ्यांनी आर्थिक विवंचना आणि घरच्या परिस्थितीमुळे अपराधाची भावना, सतत अपयशाची भीती वाटणे, मानसिक दडपण, अनिश्चितता, आत्मविश्वासाचा अभाव अशा तक्रारी नोंदवल्या. या ६०० विद्यार्थ्यांपैकी सुमारे ८० टक्के मुले - मुली अल्पभूधारक शेतकऱ्यांच्या कुटुंबातील, तसेच सामाजिकदृष्ट्या दुर्बल मानलेल्या गटातील आहेत. त्यांचे पालक शेतमजुरी, ऊसतोड कामगार किंवा अन्य छोट्या मोठ्या मजुरीची कामे करणारे आहेत. केवळ १२-१३ टक्के कुटुंबात स्थिर सरकारी किंवा अन्य नोकरीचे आर्थिक उत्पन्न आहे. उरलेल्या बहुसंख्यांना घरून मिळणारी मदत नेहमीच अनिश्चित असते.

ग्रामीण दुर्बल समाज गटातून आलेल्या मुलांसमोर पुण्यासारख्या शहरात सांस्कृतिकदृष्ट्या जुळवून घेणे मोठे आव्हान असते. आर्थिक विषमतेबरोबरच या विद्यार्थ्यांना छुप्या, अप्रत्यक्ष जातीय विषमतेचा सामना करावा लागतो. याचा परिणाम म्हणजे त्यांना भेडसावणारे नैराश्य, मानसिक दडपण, असे प्रश्न. हा एक 'सामाजिक, मानसिक आरोग्याचा गंभीर प्रश्न' म्हणून पाहायला हवा. शेतकऱ्यांच्या पाठोपाठ या युवकांच्या आत्महत्या सुरू होऊ नयेत, असे वाटत असेल तर आपण वेळीच जागे व्हायला हवे.

बार्टी, सारथी किंवा अन्य सरकारी संस्थांकडून मिळणाऱ्या शिष्यवृत्ती या विद्यार्थ्यांना वेळच्या वेळी मिळत नाहीत. अनेकदा त्यात भ्रष्टाचार होतो. कॉलेजमध्ये विविध प्रकारचे भरमसाठ शुल्क, परीक्षा शुल्क आकारले जातात. कित्येक विद्यार्थ्यांना यादीत नावे लागूनसुद्धा शिष्यवृत्ती पोहोचतच नाही. परीक्षा शुल्क माफी सवलतींचा लाभ मिळत नाही. अशा परिस्थितीत सर्वांत प्रथम काटकसर केली जाते ती आहारावर. या सर्वेक्षणाचा 'सँपल साइझ' छोटा असला तरी त्यातून पुढे येणारे वास्तव एका हिमनगाचे टोक ठरावे इतके गंभीर आहे.

इंटरनेटवर दिसणाऱ्या संधी, विविध कौशल्य विकासाच्या योजना, नवनवीन कोर्सेसच्या जाहिराती, नोकरीची आश्वासने देणाऱ्या घोषणा, स्पर्धा परीक्षा आणि कोचिंग क्लासेस... यातून निर्माण झालेल्या आभासी वातावरणाचा प्रचंड प्रभाव या युवक - युवतींवर असतो. मग दर्जेदार शिक्षणाच्या शोधात, कोणत्या तरी कोर्सच्या शोधात हे तरुण शहरात येतात. स्पर्धा परीक्षांच्या चक्रात आयुष्याची सात - आठ वर्षे गमावतात आणि ना नोकरी, ना स्थैर्य अशा त्रिशंकू खचलेल्या अवस्थेत ढकलले जातात.

जगातील सर्वाधिक तरुण लोकसंख्येचा देश म्हणवणाऱ्या आपल्या देशात इतक्या प्रचंड संख्येने असणाऱ्या तरुणांसाठी कसलेच धोरण नाही. आहे ते भ्रामक आभासी मृगजळ आणि अनिश्चिततेचा अंधारा डोह! प्राथमिक पातळीवरील या सर्वेक्षणाने उघड केलेल्या या वास्तवाचा आणखी सखोल वेध घेण्यासाठी स्टुडंट्स हेल्पिंग हँड्स आणि राष्ट्र सेवा दलातर्फे एक व्यापक सर्वेक्षण आता सुरू करण्यात आले आहे.

mujumdar.mujumdar@gmail.com
kuldeepambekar123@gmail.com

Pune Main
Page No. 6 Oct 22, 2024
Powered by: erelego.com

पाठलाग

दुष्काळग्रस्त विद्यार्थ्यांसाठी जेवणाचा डबा चळवळ

मराठवाडा आणि विदर्भाच्या काही भागात पाणीटंचाईमुळे लोकांवर दुष्काळाचं मोठं संकट कोसळलंय. या भागातील तरुण-तरुणी शिक्षणासाठी पुण्यात येतात. कॉलेजला सुट्टी असली तरी ते दुष्काळामुळे गावाला परतले नाहीत. त्यांच्या दोन वेळच्या जेवणाची 'डबा चळवळ' पुण्यात सुरू आहे. तिचा रिपोर्ट.

राजा कांदळकर (पुणे) । फोटो : सुशिल राठोड

1

Scanned by CamScanner

4 | metro | hindustantimes

htcampuscalling

19-4-2019

Helping hands reach out with a

DROUGHT-HIT, BUT FOOD A NON-ISSUE A students' group, formed in 2018, is providing two free m
students in the city from drought-affected parts of the state. They are also providing hostel facilities at af

Dheeraj Bengrut

In a bid to help students from drought-affected parts of the state, a group called Students Helping Hand are providing two-time free meals to atleast 600 students.

The idea of helping fellow students emerged a couple of years back, thanks to Kuldeep Ambekar. He, being the founder president of the group has over the years managed to build a strong network of companies, who through their corporate social responsibility (CSR) are helping the needy students.

"It all started in 2015-2016, when there was severe drought in the state. Many students like me were facing financial issues. I tried to meet several officials of Savitribai Phule Pune University (SPPU) and get help for the students, but when I realised that government can hardly do anything, I spoke to friends and collected data of drought-affected students from various colleges and sent it to SPPU administration," said Ambekar, a law student from Marathwada Mitra Mandal college.

Ambekar said that the drought-affected students protested demanding help. "Taking cognizance of the situation, many individuals and organisations came forward and helped the students. Initially, we got funds for 1,500 students for two-time mess membership. The next year, the number of students increased, so we decided to form a group for drought-affected students and hence came into being Students Helping Hand in 2018," he added. Atleast 600 students mostly from Marathwada and Vidarbha regions who are studying in the city colleges are being helped. Monthly mess membership for two-time meals are given for 400. Also, food prepared directly from the canteen are given to 200 students.

Sandhya Sonawane, secretary of the group said, "We check the background, and other related details, before providing help to the students. Students face issues related to accommodation, food and fees. Apart from food, we also provide hostel facilities at affordable rates in the city. As we are still getting application forms from students with regard to mess membership, we appeal to people to help us in the cause." Nivruti Tigote from Nanded district studying in SP College said, " Our village in drought-affected. Students Helping Hand is providing two-time meals, so I am able to concentrate on my academics."

theysay

We check the background, income certificate and other related details, before providing help to the students.
SANDHYA SONAWANE, secretary, Students Helping Hand

Our village is drought-affected. Students Helping Hand is providing two meals, so I am able to concentrate on my academics during the exam period.
NIVRUTI TIGOTE, student, SP college

Food arranged for students from drought-prone areas at SP College on Thursday.

WANT TO CONTRIBUTE?
Individuals or corporates who are willing to help can contact Kuldeep Ambekar, president, Students Helping Hand at 9689794776

Student Helping Hands
Since 2018

विद्यार्थ्यांचा आधारस्तंभ स्टुडंट हेल्पिंग हँड

Z मराठी दिशा साप्ताहिक 22 सप्टें 2018

युवराज मोहन जाधव
zeemarathidisha@dnaindia.net
मुक्त पत्रकार

खेड्यातून शहरात शिक्षणासाठी येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना परिस्थितीचे चटके सोसावे लागतात. परिस्थितीशी लढताना अनेक विद्यार्थी होरपळून जातात आणि त्यांना पैशाअभावी शिक्षण अर्धवट सोडावे लागते. अशा विद्यार्थ्यांसाठी पुण्यातील स्टुडंट हेल्पिंग हँड ही संस्था मोठा आधार ठरत आहे.

खेड्यातून शहरामध्ये शिकायला येणाऱ्या मुलांना अनेक अडीअडचणींना सामोरे जावे लागते. शहरात शिकायला आल्यानंतर सभोवतालचे वातावरण संपूर्णतः नवीन असते. त्याच्याशी जुळवून घेत राहायचे कुठे, जेवायचे कुठे असे अनेक यक्षप्रश्न त्यांच्यासमोर ठाकतात. त्यातच अभ्यासाचं टेन्शनही असतेच. समस्यांच्या चक्रव्यूहात अडकलेल्या विद्यार्थ्यांना पुण्यातील 'स्टुडंट हेल्पिंग हँड' हा उपक्रम आधार ठरत आहे. अर्थात हा उपक्रम चार वर्षांपासून सुरू आहे.

'स्टुडंट हेल्पिंग हँड'च्या उपक्रमाला २०१५ साली पुण्यात प्रारंभ झाला. उस्मानाबादमधील भूम तालुक्यातील, आंबी गावातील कुलदीप आंबेकर पुण्यातील आबासाहेब ...

... तो थांबला नाही तर, १५०० विद्यार्थ्यांच्या सहीचे निवेदन घेत कुलगुरूंना दिले. त्यासाठी त्यांनी मोर्चाही काढला. सरकारने आणि विद्यापीठाने दुष्काळग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक शुल्क आणि परीक्षाशुल्कही माफ केले. यामुळे विद्यार्थ्यांना मोठा दिलासा मिळाला. यातूनच विद्यार्थ्यांना मदत करणाऱ्या या उपक्रमाला सुरुवात झाली. 'स्टुडंन्ट हेल्पिंग हँड' या उपक्रमाविषयी सांगताना कुलदीप आंबेकर सांगतो, ...

केली." या मदतीवर काम सुरू झाले. हे काम सुरू झाले तेव्हा प्रारंभी मराठवाड्यातील विद्यार्थी केंद्रस्थानी होते. कालांतराने राज्याच्या विविध भागांतून येणाऱ्या गरजू विद्यार्थ्यांनाही मदतीचा हात देण्याचे ठरवले. त्यानुसार कुलदीप आणि त्याच्या सहकाऱ्यांनी कामाला सुरुवात केली. त्यांच्या या कामात सामाजिक कार्यकर्ते शशिकांत जोशी व उद्योजक चेतन धारिया यांनी २०० विद्यार्थ्यांच्या 'मेस'साठी आर्थिक मदत केली. तर ...

त्यांना पैशाअभावी शिक्षण घेणे अशक्य होते. अशा परिस्थितीवर मात करून त्या काळात काही तग धरतात. अशा विद्यार्थ्यांना मदतीची नितांत गरज असते. आमच्यापरीने ही मदत देण्याचा प्रयत्न करतो." या वर्षीची स्टुडंट हेल्पिंग हँड उपक्रमाची प्रक्रिया सुरू झाली आहे. विद्यार्थ्यांचा प्रतिसाद मोठा असून २०० पेक्षा जास्त गरजू विद्यार्थ्यांचे अर्ज आल्याची माहिती कुलदीपने दिली.

मी उस्मानाबादमधील पाथरूड या गावातून २०१५ मध्ये पुण्यातील मॉडर्न कॉलेजला बी.एससी.साठी प्रवेश घेतला होता. दुष्काळामुळे घरून पैसे मिळत नव्हते, त्यामुळे शिक्षण सोडावे लागतेय का अशी परिस्थिती ... आल्यावर मला या उपक्रमाची माहिती मिळाली. मी कुलदीप आंबेकर यांच्याशी संपर्क केला. त्यांनी माझ्या मेसची सोय केली. २०१६ पासून आतापर्यंत मी मेसचा लाभ घेत आहे. माझी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून पोलिस उपनिरीक्षक, विक्रीकर निरीक्षक या पदासाठी निवड झाली असून या यशात स्टुडंट हेल्पिंग हँडचा मोलाचा वाटा आहे. — रामलिंग भांगे, विद्यार्थी

... नागरिकांनी दुष्काळग्रस्त भागातून आलेल्या विद्यार्थ्यांच्या मेसची सोय केली. समाजातील बरेच हात आमच्या मदतीसाठी पुढे आले. त्यात सकाळ सोशल फाउंडेशन, बांधकाम व्यावसायिक बहिरे व राठी ग्रुप, प्रवीण मसालेचे चोरडिया, उद्योजक चेतन धारिया, सामाजिक कार्यकर्ता शशिकांत जोशी, हॅलो मेडिकल फाउंडेशनचे डॉ. शशिकांत अहंकारी, तनिष्का ग्रुप, पुणे आणि दत्त ट्रस्ट कोथरुडचे दादासाहेब एरंडे या मंडळींनी आर्थिक मदत ...

... पाचवे वर्ष आहे. गेल्या चार वर्षांत सुमारे दोन हजार विद्यार्थ्यांना मदत केली आहे. या उपक्रमाअंतर्गत केल्या जाणाऱ्या मदतीच्या स्वरूपाबद्दल कुलदीप आंबेकर याने सांगितले, "पुण्यात विविध महाविद्यालयांमध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी एकत्र येऊन गरजू विद्यार्थ्यांना जास्तीत जास्त मदत करण्याचा आमचा प्रयत्न असतो. खेड्यांतून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना परिस्थितीचे चटके सर्वाधिक बसतात. यामुळे अनेक जण होरपळून जातात आणि ...

... उपक्रमाला २०१५ मध्ये सुरुवात झाली असून आतापर्यंत दोन हजार विद्यार्थ्यांनी विविध योजनांचा लाभ घेतला आहे.

प्रतिकूल परिस्थितीतून आलेल्या विद्यार्थ्यांना मदतीचा हात देण्यासाठी दानशूर व्यक्तींनी पुढे यायला हवे. काळाशी स्पर्धा व जगण्याचा संघर्ष अशी तारेवरची कसरत करणाऱ्या होतकरू विद्यार्थ्यांचे पालकत्व स्वीकारण्यासाठी संवेदनशील नागरिकांनी पुढे येण्याची गरज आहे...

उद्याची ज्योत आजच लावा. – एलिझाबेथ ब्राऊनिंग

प्रतिज्ञापत्र दाखल करा, राज्य शासनाला आदेश

धाराशिवच्या सुपुत्राने दिला शिष्यवृत्ती गैरव्यवहार प्रकरणात लढा

धाराशिव, ता. २२ : शिष्यवृत्ती गैरव्यवहार व अनियमितता प्रकरणी राज्यशासनाला प्रतिज्ञापत्र दाखल करण्याचे आदेश उच्च न्यायालयाने दिले. जिल्ह्यातील कुलदीप आंबेकर यांनी सरकारच्या विरोधात न्यायालयात लढा सुरू ठेवला आहे.

के. व्यंकटेशम पथकाने सामाजिक न्याय व आदिवासी कल्याण विभागाच्या सरासरी १५ टक्के संस्थांचे लेखापरीक्षण केले. संस्थांकडून एकवीसशे कोटी रुपये वसूलपात्र रक्कम ठरवली. उर्वरित ८५ टक्के संस्थांचे लेखापरीक्षण करण्याची शिफारस केली. जुलै २०१७ मध्ये एसआयटीने शासनास अहवाल सादर केला. वर्ष २०१९ मध्ये ईडीने हस्तक्षेप करत संस्थांची माहिती मागवली. मात्र, चौकशीचे पुढे काही झाले नाही. एसआयटी पथकाच्या शिफारशींची अंमलबजावणी व्हावी व शिष्यवृत्ती गैरव्यवहार, अनियमिततांची चौकशी व्हावी यासाठी स्टुडंट हेल्पिंग हँड्सचे अध्यक्ष कुलदीप आंबेकर यांनी ॲड. भूषण राऊत यांच्यामार्फत मुंबई उच्च न्यायालयात मार्च २०२२ मध्ये जनहित याचिका दाखल केली होती. याचिकेची सुनावणी १२ जुलै २०२३ रोजी झाली.

याबाबत राज्यशासनाला प्रतिज्ञापत्र दाखल करण्याचे आदेश उच्च न्यायालयाने दिले आहेत. पुढील सुनावणी २३ ऑगस्टला होणार आहे.

नेमके प्रकरण काय?

■ राज्यातील हजारो विद्यार्थी ऑफलाइन शिष्यवृत्ती न मिळाल्याबाबत तक्रार शासन, प्रशासनाकडे करत होते. २०१७ पूर्वी शिष्यवृत्ती विद्यार्थी खात्यावर न येता महाविद्यालय व शैक्षणिक संस्थेकडे जमा व्हायच्या. संस्था विद्यार्थ्यांना कॉलेज पूर्ण झाले तरी देत नसत. विद्यार्थी समाजकल्याण खात्याकडे तक्रार करूनही कार्यवाही होत नव्हती. तत्कालीन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी एसआयटी समिती २०१७ गठित केली. डॉ. के. वेंकटेशम, रणजितसिंह देओल, पीयूष सिंग सदस्य होते.

> शंभर टक्के लेखा परीक्षण झाले तर मोठ्या प्रमाणात रक्कम वसूल होईल. दोषी शैक्षणिक संस्थांवर गुन्हे दाखल करावेत, या प्रकरणात सीआयडी व एसीबीमार्फत चौकशी करावी अशा शिफारशी सुचविल्या आहेत. त्यानुसार आम्ही न्यायालयात लढा देत असून, यामध्ये निश्चितपणे मोठा गैरव्यवहार आहे.
> **- कुलदीप आंबेकर,** अध्यक्ष स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स

लोकमत

गुरुवार, दि. ३१ जानेवारी २०१९

लोकमत ऑक्सिजन

दुष्काळाच्या झळांत शिक्षणाची परीक्षा

दुष्काळ, त्याच्या बातम्या, त्याची तीव्रता हे सारं भयंकर आहेच; मात्र न दिसणारा दुष्काळही आहे, जो उमेदीची वर्षं घेतो आहे. मराठवाड्यातून पुण्यात शिकायला आलेले तरुण-तरुणी आणि औरंगाबादमध्ये शिकणारे विद्यार्थी सध्या एका नव्या समस्येत अडकले आहेत... 'परत काही नाही येणार!' या एका वाक्यानं त्यांना सुरक्षित जगातून बाहेर काढत निर्धार ते काम, पार्टटाइम नोकऱ्या... आणि आजवरती त्या प्रश्नाचं या मुलांकडे एकच उत्तर आहे, होईल काहीतरी बरं!

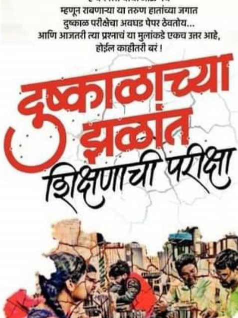

मराठवाड्यातला दुष्काळ पुण्यात शिरतो, तेव्हा...

मराठवाड्यातून शिकायला म्हणून पुण्यात आलेली मुलं. सध्या त्यांच्या गावी परिस्थिती इतकी बिकट आहे, की वरखर्चाला येणारे पैसे बंद झाले आहेत. ज्यांना हॉस्टेल मिळाली आहेत त्यांचं ठीक, बाकीच्यांना तर जेवायचं काय याबरोबर राहायचं कुठं? हाही प्रश्न आहे.

राहुल गायकवाड
(लेखक लोकमतच्या पुणे आवृत्तीत वार्ताहर आहेत.)
rahulgkwd14@gmail.com

हेल्पिंग हँड

कुलदीप आंबेकर — संध्या सोनवणे

studenthelpinghands25@gmail.com

Oxygen
Page No. 1 Jan 31, 2019
Powered by: erelego.com

लोकमत

मुलीच्या लग्नात दुष्काळग्रस्त विद्यार्थ्यांना आर्थिक मदत

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : मुलीचं लग्न म्हटलं की मोठ्या थाटामाटात करण्याकडे अनेकांचा कल असतो. पाहुण्यांची बडदास्त ठेवण्यापासून ते चायनीजपासून ते साऊथ इंडियन डिशेसची मेजवानी ठेवली जाते. परंतु पुण्यातील उद्योजक असलेल्या श्रीधर जोशी यांनी आपल्या मुलीच्या लग्नात दुष्काळग्रस्त भागातील १० विद्यार्थ्यांना मेससाठी आणि इतर खर्चासाठी आर्थिक मदत केली आहे. जोशी यांनी लग्नातील अनावश्यक खर्च टाळून गरजूंना मदतीचा हात दिला आहे. त्यांच्या या समाजसेवेचे सर्वच स्तरातून आता कौतुक होत आहे.

यंदा मराठवाडा भीषण दुष्काळाच्या छायेत आहे. मराठवाड्यातील लाखो विद्यार्थी पुण्यात शिक्षण घेत आहेत. दुष्काळामुळे पिके करपल्याने या विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाचा उदरनिर्वाहाचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. पालकांना मुलांना पुण्यात पैसे पाठवणे अशक्य झाले आहे. परिणामी हजारो विद्यार्थ्यांना अर्धपोटी राहूनच शिक्षण घ्यावे लागत आहे. या विद्यार्थ्यांच्या मदतीला सामाजिक कार्यकर्ता कुलदीप आंबेकर पुढे आला. कुलदीपने हेल्पिंग हॅण्ड ही संस्था सुरु करुन दुष्काळी भागातील विद्यार्थ्यांच्या मेसचा व इतर खर्च भागविण्यासाठी संस्थेच्या माध्यमातून मदत गोळा करण्यास सुरुवात केली. पाहता पाहता अनेक लोक मदतीसाठी पुढे आले. जोशी यांनासुद्धा दुष्काळी भागातील विद्यार्थ्यांना मदत करायची होती. अर्धपोटी बुद्धी चालत नाही याची त्यांना जाणीव होती. त्यांचे मित्र सचिन ईटकर यांच्या मदतीने त्यांना हेल्पिंग हॅण्ड संस्थेची माहिती मिळाली. त्यानंतर १० गरजू विद्यार्थ्यांना प्रत्येकी १० हजारांची मदत करण्याचा निर्णय घेतला. अशाप्रकारे त्यांनी तब्बल १ लाखाची मदत या मुलांना केली.

जोशी म्हणाले, मला मुलीच्या लग्नात एखाद्या सामाजिक उपक्रमाला मदत करायची होती. याबाबत मी सचिन ईटकर यांच्याशी बोललो. त्यांनी मला हेल्पिंग हॅण्ड या संस्थेबद्दल सांगितले. त्यानंतर मी १० मुलांना मदत करण्याचा निर्णय घेतला. मी या आधी शिक्षक म्हणूनही काम केले आहे. त्यामुळे उपाशीपोटी बुद्धी चालत नाही हे मी पाहिले आहे. समाजाचं आपण काहीतरी देणे लागतो या भावनेतून मी मदत करण्याचा निर्णय घेतला. यातून इतरांनाही आपण समाजातील गरजूंना मदत केली पाहिजे हा संदेश मिळणार आहे. तसेच मोठा खर्च करुन लग्न करण्यापेक्षा गरजू विद्यार्थ्यांना मदत केली तर तुम्ही वाचवलेल्या लाखभर रुपयातून त्या मुलांच्या सहा महिन्यांचा मेसचा खर्च भागवता येतो हा विचारही लोक यापुढे करतील अशी आशा आहे.

पुण्यातील उद्योजक असलेल्या श्रीधर जोशी यांनी आपल्या मुलीच्या लग्नात दुष्काळग्रस्त भागातील १० विद्यार्थ्यांना मेससाठी आणि इतर खर्चासाठी आर्थिक मदत केली.

Hello Pune
Page No. 4 Jan 01, 2019
Powered by: erelego.com

लोकमत

विविध मागण्यांसाठी विद्यार्थी संघटनांच्या प्रतिनिधींनी प्र. कुलगुरू कारभारी काळे यांना साकडे घातले.

थाळीचे दर तातडीने कमी करा

दरवाढीबाबत विद्यार्थी संघटनांचे कुलगुरूंना साकडे

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : भोजनगृहातील वाढविण्यात आलेले थाळीचे दर तत्काळ कमी करण्यासह विविध मागण्यांसाठी विद्यार्थी संघटनांच्या प्रतिनिधींनी प्र. कुलगुरू कारभारी काळे यांना साकडे घातले आहे. यावेळी विविध मागण्यांचे निवेदन प्र. कुलगुरूंना देण्यात आले.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ परिसरातील भोजनगृहातील शाकाहारी थाळीच्या दरात नवीन वर्षाच्या पार्श्वभूमीवर १ जानेवारीपासून वाढ करण्यात आली आहे. केवळ नियमित सदस्यांसाठी मिनी थाळीचे दर जैसे थे ठेवले आहेत. भोजनगृहाचे नियमित सदस्य तसेच सदस्य नसलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी थाळीत दरवाढ करण्यात आली आहे.

या दरवाढीच्या निर्णयामुळे विद्यापीठात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये विद्यापीठ व्यवस्थापनाविरोधात नाराजीचा सूर आहे. दरम्यान, भोजनात केलेली दरवाढ मागे घ्यावी यासाठी विविध विद्यार्थी संघटनांच्या प्रतिनिधींनी प्र. कुलगुरू यांची भेट घेतली.

भोजनगृहातील थाळीची दरवाढ मागे घ्यावी यासह परदेशात शिक्षणासाठी जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी पदवी गरजेची असून. विद्यापीठाने पदवी प्रदान सोहळा लवकर घ्यावा, प्राध्यापक पात्रता परीक्षा सेटसाठी विलंब शुल्क पाचशे रुपये केले असून ते रद्द करावे, रूसा योजनेचा फंड खर्च करण्यात यावा तसेच मुलींसाठी बांधलेल्या नवीन इमारतीतील वसतिगृह तत्काळ सुरू करावे, आदी मागण्या निवदेनात केल्या आहेत.

यावेळी स्टुडंट हेल्पिंग हँडसचे अध्यक्ष कुलदीप आंबेकर, राष्ट्रवादी विद्यार्थी संघटनेच्या विभागीय अध्यक्ष संध्या सोनवणे, ऑंकार बेनके, युवा सेनेचे नारायण चापके, गजानन अडबलवार, अशोक बनसोडे उपस्थित होते.

Pune Main
Page No. 2 Dec 13, 2022
Powered by: erelego.com

Born into hardship that strained his own academic pursuits, Kuldeep Ambedkar strives to empower students in the rural districts of drought-prone Marathwada region out of his fervent belief in the constructive powers of education, writes **Sudhir Suryawanshi**

Education crusader: Hopes spring on parched land

CONQUERING ADVERSITY

Moving court for the students' cause

"I filed petitions in the Bombay High Court against the state government for not releasing the students' scholarship that amount was around ₹115 crore. We do not get anything easily."
Kuldeep Ambedkar

मान्यवरांच्या गाठीभेटी

विद्यार्थ्यांचे प्रश्न, विद्यार्थ्यांच्या अडचणी यांवर मात करण्यासाठी विविध मान्यवरांच्या गाठीभेटी घेऊन त्यांच्यापुढे कैफियत मांडल्यानंतर त्यावर निश्चित मार्ग निघतो. राजकीय – सामाजिक जीवनात वावरत असलेल्या व्यक्तिमत्त्वांकडून आपल्या कार्याची दखल घेतली जाते, पाठीवर कौतुकाची थाप दिली जाते व 'आम्ही सोबत आहोत,' असा विश्वास दिला जातो, तेव्हा तो क्षण आमचा हुरूप वाढविणारा ठरतो.

Student Helping Hands
Since 2018

SC/ST Business Leadership

Student Helping Hands
Since 2018

शिक्षणाच्या प्रवासात नाही भुकेचा अडसर

’स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स’च्या अन्न शिष्यवृत्तीचा लाभार्थी ते नंतर संस्थेच्या माहिती अधिकार व इतर उपक्रमांमध्ये सक्रियपणे काम या सर्व प्रवासाचा फायदा निश्चितपणे आता प्रशासनात काम करताना होत आहे. विद्यार्थांना अडचणीच्या काळात खूप मोलाचा आधार देण्याचे काम कुलदीपदादा आणि सहकारी करतात. या संस्थेचा मी एक भाग असल्याचा अभिमान वाटतो.

नितीन देवराम साके, कामगार कल्याण व जनसंपर्क अधिकारी, सोलापूर महानगरपालिका

सर परशुरामभाऊ महाविद्यालयात शिकत असताना मी व माझे मित्र ’स्टुडंट्स हेल्पिंग हँडस‘व संस्थेचे अध्यक्ष कुलदीपदादा यांच्याशी जोडलो गेलो. महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यातून पुण्यात शिक्षणासाठी येणाऱ्या अनेक गरजू व गरीब विद्यार्थ्यांना प्राथमिक गरजा मिळवून देणे हा संस्थेचा मुख्य उद्देश आहे. एम.ए. द्वितीय वर्षात शिकत असताना मला वैयक्तिकरित्या सलग सहा महिने मेस व आठ हजार रुपये आर्थिक मदत व दरमहा एक हजार रुपये शिष्यवृत्ती संस्थेच्या माध्यमातून मिळाली. त्यासाठी मी संस्थेचा सदैव ऋणी आहे. मी सध्या जिल्हा न्यायालय परभणी येथे कनिष्ठ लिपिक म्हणून कार्यरत असून माझ्या यशात ‘स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स’व अध्यक्ष कुलदीपदादा आंबेकर यांचा मोलाचा वाटा आहे.

विनायक मारोती रेनेवाड, (कनिष्ठ लिपिक, जिल्हा न्यायालय परभणी)

नाशिक जिल्ह्यातील निफाड हे माझे मूळ गाव. सध्या मी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या इलेक्ट्रॉनिक सायन्स विभागात एम.एस्सी. द्वितीय वर्षात शिकत आहे. ‘स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स’ संस्थेने मला अन्न शिष्यवृत्ती मिळवून दिल्याने मला माझ्या शैक्षणिक वाटचालीत खूप मोठा आधार मिळाला. मला संस्थेने केलेली मदत ही केवळ आर्थिक स्वरुपाची नाही, तर खऱ्या अर्थाने प्रोत्साहन दिले. ‘स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स’ व कुलदीप सर विद्यार्थ्यांना मदत करण्याचे खूप मोठे कार्य करीत आहेत. त्यांच्या कामाचे मी मनापासून कौतुक करते आणि त्यांच्या पुढील उपक्रमांना शुभेच्छा देते.

ऊर्मिला घोटेकर, एम.एस्सी. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पुणे.

‘स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स’ संस्थेमुळे मला दररोज दोन वेळचे जेवण मिळते. त्यामुळे माझ्या शिक्षणासाठी आर्थिक बचत होते आणि मला पोटभर जेवण मिळते. तसेच, ही संस्था विद्यार्थ्यांची नियमित आरोग्य तपासणी करीत असल्यामुळे आमचे आरोग्यही चांगले राहते. अशाप्रकारे संस्थेच्या मदतीमुळे मला माझ्या शिक्षणावर पूर्ण लक्ष केंद्रित करता येते. या मोलाच्या सहकार्याबद्दल मी ‘स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स’ संस्थेचे व संस्थापक अध्यक्ष कुलदीप आंबेकर यांचे मन:पूर्वक आभार मानतो.

अपूर्व दिलीप बरकडे, एम.एस्सी. द्वितीय वर्ष, स. प. महाविद्यालय, पुणे.

‘स्टुडंट हेल्पिंग हँड’ या संस्थेचा गरजू व गरीब विद्यार्थ्यांना मोठा आधार आहे. दोनवेळचे जेवणही मिळू शकत नाही, अशा गरीब व गरजू विद्यार्थ्यांना संस्थेकडून मोफत जेवण पुरवले जाते. अन्न शिष्यवृत्तीसोबतच, शिक्षणासाठी प्रवेश फी, मोफत आरोग्य तपासणीही केली जात असल्याने विद्यार्थ्यांना त्याचा मोठा फायदा होत आहे

ज्योती उत्तम खांदवे, (एम.बी.ए. द्वितीय वर्ष)

माझे मूळ गाव धाराशिव जिल्ह्याच्या तुळजापूर तालुक्यातील सांगावी (मार्डी). घरची परिस्थिती हलाखीची असल्याने पुण्यासारख्या शहरात शिक्षण घेण्यासाठी मला अर्धवेळ काम करण्याशिवाय पर्याय नव्हता. पदवीपर्यंतचे शिक्षण मी अर्धवेळ काम करीत केले. परंतु, समाजकार्याचे (एम.एस.डब्लू.) शिक्षण घेत अर्धवेळ काम करणे शक्य नव्हते. अशा परिस्थितीत माझा 'स्टुडंट हेल्पिंग हँड'शी संपर्क आला. या संस्थेने केलेल्या दहा हजार रुपयांच्या आर्थिक मदतीमुळे मला प्रवेश फी भरता आली व माझे शिक्षण पूर्ण होऊ शकले. सध्या मी सरकारी नोकरीत आहे. संस्थेचे काम मी जवळून पाहिले आहे. मी स्वत: या संस्थेची लाभार्थी आहे. त्यामुळे, गरजू व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी कार्यरत असलेल्या 'स्टुडंट हेल्पिंग हँड'शी आजही जोडलेली आहे.

रत्नमाला कंटू पवार, समाजसेवा अधीक्षक (वैद्यकीय), वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई अंतर्गत शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय बारामती.

माझे मूळ गाव बीड जिल्ह्यातील केसापुरी परभणी. मी शिक्षणशास्त्र विषयातील शिक्षणासाठी पुण्यात असून, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातील शिक्षणशास्त्र विभागात द्वितीय वर्षाची विद्यार्थिनी आहे. मला 'स्टुडंट हेल्पिंग हँड'च्या माध्यमातून मोफत जेवणाचा डबा मिळत होता. उत्तम दर्जाचे अन्न विद्यार्थ्यांना मिळायला हवे, यासाठी कुलदीप आंबेकर सर धडपडत आहेत. माझ्या शैक्षणिक वाटचालीत 'स्टुडंट हेल्पिं हँड'ने खूप मदत केली. त्याबद्दल कुलदीप आंबेकर सरांचे विशेष आभार!

पूनम दिलीप कांबळे, एम.ए. (द्वितीय वर्ष) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.

मराठवाड्यातील जालन्यासारख्या दुष्काळी भागातून पुण्यात शिक्षणासाठी आल्यानंतर 'स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स' या संस्थेमुळे मला मोठा आधार मिळाला. मला फूड स्कॉलरशीपच्या माध्यमातून दररोज एकवेळचे जेवण मिळत असल्याने माझ्या जेवणाची चिंता मिटली. त्यामुळे, मी माझ्या अभ्यासावर लक्ष केंद्रित करू शकतो. संस्थेमुळे माझ्यासारख्या गरीब विद्यार्थ्याला पुण्यासारख्या शहरात शिक्षण घेणे शक्य झाले. त्याबद्दल मी संस्थेचा आणि विशेषत: संस्थेचे अध्यक्ष कुलदीप आंबेकर यांचा ऋणी आहे.

-कैलास तुकाराम राठोड, (एम. ए. अर्थशास्त्र, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ)

मी मूळचा मराठवाड्यातील. नांदेड जिल्ह्याच्या मुखेड तालुक्यातील अखरगा हे माझे गाव. एकतर दुष्काळी भाग आणि शेतीवर चालणारा चरितार्थ असे आमचे कुटुंब. घरची परिस्थिती कमालीची बिकट. परंतु, माझी शिक्षणाची जिद्द मला पुण्यात घेऊन आली. आभाळाएवढी स्वप्ने घेऊन पुण्यात आलो असलो, तरी जेवणाचा - राहण्याचा काही पत्ता नव्हता. अशा परिस्थितीत 'स्टुडंट हेल्पिंग हँड' ही संस्था माझ्या मदतीला आली. मागील दोन वर्षांपासून मी संस्थेचा लाभार्थी आहे. माझ्या दोन वेळच्या जेवणाची सोय संस्थेने केली आहे. केवळ संस्थेच्या मदतीमुळे मला पुण्यात शिकणे शक्य होत आहे. संस्थेतील सर्व पदाधिकाऱ्यांचे, विशेषत: कुलदीप आंबेकर सरांचे मनापासून आभार.

देविदास गणपत गंगनर, एम. ए. (इंग्रजी), सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.

माझे मूळ गाव परभणी जिल्ह्यातील नसरापूर. 'स्टुडंट हेल्पिंग हँड' ही संस्था ही शिक्षणासाठी पुणे शहरात येणाऱ्या गरीब व गरजू विद्यार्थ्यांसाठी एक मोठा आधार बनली आहे. अन्न शिष्यवृत्तीच्या माध्यमातून संस्थेने खूप विद्यार्थ्यांना मदत केली आहे. तसेच, आरोग्य तपासणी, परदेशी शिक्षणासाठी स्कॉलरशीप मिळवून देण्यास मदत आदी कामे संस्थेमार्फत केली जात आहेत. मला दरमहा पाच हजार रुपये अन्न शिष्यवृत्ती मिळते. त्यामुळे माझ्या जेवणाचा प्रश्न सुटला आहे. याबद्दल मी संस्थेचे संस्थापक कुलदीप आंबेकर सर व सर्व सहकाऱ्यांचे खूप आभारी आहे.

कविता भोरे, बी.एस्सी. (नर्सिंग), तृतीय वर्ष

Student Helping Hands
Since 2018

गरजू विद्यार्थ्यांना देऊ साथ
संस्थेला हवाय मदतीचा हात

बँक खात्याचा तपशील
Student Helping Hands
A/c No: 38106918453 ।
IFSC code : SBIN0001110
Branch -SBI Gymkhana pune ।
PAN No: ABAAS8290G

(संस्थेकडे ८० जी प्रमाणपत्र असल्याने देणगीदारास करसवलत मिळेल.)

अधिक माहितीसाठी संपर्क
कार्यालय – ३७९, तळमजला,
स्वामी समर्थ अपार्टमेंट, गांजवे चौक,
नवी पेठ, पुणे.
Website - https://www.studenthelpinghands.org

उमेश पाटोळे – ९३५९२४९१२१
योगेश गायकवाड – ९०३८३८१६१६
वैभव मानवतकर – ८३०८१८३९३०

Student Helping Hands
Since 2018

स्टुडंट हेल्पिंग हँड्स

संस्थेचे भविष्यातील मोठे प्रकल्प

- पुण्यात १०० गरजू विद्यार्थी / विद्यार्थिनींसाठी वसतिगृह बांधणे किंवा भाडे तत्त्वावर इमारत घेऊन विद्यार्थ्यांना निवास सुविधा उपलब्ध करून देणे.

- ग्रामीण भागातील पदवी / पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी 'कौशल्य विकास योजने'चे प्रशिक्षण केंद्र उभारणे.

- विद्यार्थ्यांना मोफत मेसची सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी शहराच्या मध्यवर्ती भागात डब्बा चळवळ केंद्र उभारणे.

संस्थेचे कार्यक्षेत्र

१. मुलभूत सुविधा
- महाविद्यालयीन फी
- मोफत मेस व्यवस्था
- खासगी व सरकारी वसतिगृह उपलब्ध करून देणे.
- ग्रंथालय, पुस्तके सुविधा

२. संशोधन / अभ्यास
- विद्यार्थ्यांचे आरोग्य सर्वेक्षण
- विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक सर्वेक्षण

३. रोजगार
- रोजगार विभाग
- कौशल्य विकास
- अर्धवेळ रोजगार

४. कायदेविषयक कामे
- अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमाती आयोगाशी संबंधित प्रश्न
- सारथी, बार्टी, टीआरटीआय, अमृत, महाज्योती आदी संस्थांशी संबंधित प्रश्न
- माहिती अधिकारांतर्गत माहिती
- मानवाधिकार आयोगाशी संबंधित प्रश्न

५. जनजागृतीपर उपक्रम
- सरकारी / खासगी शिष्यवृत्ती, वसतिगृह, नोकरी
- करिअर समुपदेशन
- मानसिक समुपदेशन
- संविधानिक हक्क व कर्तव्य अभियान